

U KORAK SA SVETOM

Autor teksta:
Dejan Bojović dipl.ing.

SRPSKA ASOCIJACIJA ZA RUŠENJE, DEKONTAMINACIJU I RECIKLAŽU

Inovacije sa novim rešenjima i tehnologijama

INDUSTRIJA RUŠENJA, DEKONTAMINACIJE I RECIKLAŽE IMA VAŽNU ULOGU NA PUTU KA ODRŽIVIJEM SVETU. PREDVIĐANJA I STOPA INOVACIJA, SA NOVIM REŠENJIMA I TEHNOLOGIJAMA KOJE SE NEPRESTANO POJAVLJUJU, DOKAZUJU ZDRAVU KONKURENCIJU. TO JE POTVRDA ZA NEŠTO JAKO VAŽNO, ŠTA SE DEŠAVA U OVOJ INDUSTRIJI, A TO JE NAŠA SPOSOBNOST DA ZAJEDNO RADIMO ZA VEĆE DOBRO

Tehnološka revolucija poslednje decenije dotiče sva područja ekonomskih aktivnosti. Građevinska industrija, kao jedan od glavnih pokretača ekonomije, takođe ostvaruje veliki tehnološki napredak, uveliko vidljiv na dizajnu mnoštva specijalizovanih mašina, kao i novih procesa u samom stvaranju novih objekata i materijala koji su već uveliko u upotrebi.

Sa druge strane, podaci su pristupačniji nego ikad, ali pronalaženje pravih informacija i dalje predstavlja problem. Neophodna je obaveštenost za svaki uspešan projekat. Prikupljanje i distribucija znanja smanjuje rizike, povećava efikasnost i olakšava komunikaciju, kako unutar kompanija, tako i u industriji u celini.

Industrija rušenja, dekontaminacije i reciklaže ima važnu ulogu na putu ka održivijem svetu. Predviđanja i stopa inovacija, sa novim rešenjima i tehnologijama koje se neprestano pojavljuju, dokazuju zdravu konkurenciju. To je potvrda za nešto jako važno, šta se dešava u ovoj industriji, a to je naša sposobnost da zajedno radimo za veće dobro.

www.rts.com

NA POSLOVIMA ENERGETSKE OBNOVE OBJEKATA POSEBNU PAŽNJU TREBA POSVETITI OPASNIM MATERIJALIMA, NJIHOVOM PRONALAZENJU, UKLANJANJU, TRANSPORTU I TRAJNOM ZBRINJAVANJU TAKVOG MATERIJALA

Naravno, za uspešan rad potrebno je napraviti pored povoljne poslovne klime i legislativu koja bi omogućavala navedene aktivnosti.

Postoji širok spektar zakonskih regulativa koje treba doneti i prilagoditi kako bi ova industrija i kod nas postala respektabilna i dobila pažnju koju zaslužuje, ne ovu dosadašnju, koja se ogleda kroz oblake prašine, buku, zagađenje životne sredine, i na kraju kao osnova za divlja smetlišta.

Svedoci smo na koji način se uklanja/ruše mnoge vrste konstrukcija, kao što su:

- Drvene kuće i građevine
- Zidane zgrade
- Betonske zgrade i građevine
- Stambene i poslovne zgrade
- Industrijske zgrade
- Mostovi i vijadukti
- Železnička infrastruktura
- Putna infrastruktura
- Iskopi raznih tipova tla.

Na ove lako uočljive aktivnosti moramo pridodati postupke i aktivnosti koje imamo prilikom rekonstrukcija, adaptacija, renoviranja, održavanja svih tipova objekata, sa posebnim osvrtom na poslovne prostore, prostore za kolektivno ili individualno stanovanje.

Tokom izvođenja ovih poslova, svi učesnici, moraju obratiti pažnju na moguće opasnosti koje se mogu pojaviti i pokušati ih izbeći na najpodesnije načine. Prvi korak je pregled objekta, iz kojeg proizilazi i projekat, koji bi pre svega sadržao podatak da li u objektu ima opasnih materijala, od kojih se materijala sastoji, približne količine materijala, način i tehnologiju izvođenja, postupke razdvajanja

Rad na *energetskoj* obnovi

materijala na licu mesta, način sakupljanja ili pakovanja, transport na tačno određena mesta, sa određenim obučanim stručnim licem koji bi iz bezbednosnih i operativnih razloga bio potreban na lokaciji izvođenja radova.

Postojanje specijalizovanih, obučanih, kompanija je preko potrebno za kvalitetan rad kako bi se izbegle neprijatnosti prilikom izvođenja, koje bi morale da usvoje protokole bezbednosti i inspekcije, održavanja, mere za utvrđivanje potencijalnih opasnosti kao i mere kontrole potrebne za njihovo sprečavanje ili smanjenje, upravljanje i nadzor nad opremom i produktima radova, i na kraju skladištenje i transport razdvojenih materijala.

Napominjem važnost predradnji radi što manje izloženosti negativnim posledicama po zdravlje izvršilaca, kao i same životne okoline jer je javno zdravlje u svakom slučaju najvažniji deo procesa rada.

Iz tog razloga, na poslovima energetske obnove objekata posebnu pažnju treba posvetiti opasnim materijalima, njihovom pronalaženju, uklanjanju, transportu i trajnom zbrinjavanju takvog materijala.

POSTOJI ŠIROK SPEKTAR ZAKONSKIH REGULATIVA KOJE TREBA DONETI I PRILAGODITI KAKO BI OVA INDUSTRIJA I KOD NAS POSTALA RESPEKTABILNA I DOBILA PAŽNJU KOJU ZASLUŽUJE, NE OVU DOSADAŠNJU, KOJA SE OGLEDA KROZ OBLAKE PRAŠINE, BUKU, ZAGAĐENJE ŽIVOTNE SREDINE, I NA KRAJU KAO OSNOVA ZA DIVLJA SMETLIŠTA

Na to upućuje i EU Direktiva 2009/148/EZ i posebno mišljenje CCMI/166 koje govori o radu na azbestu u energetskej obnovi. U toku je rad na reviziji Direktive 2009/148 koji upućuje na još rigoroznije mere u smislu uklanjanja opasnih materijala, azbesta i silike iz objekata. U važećoj Direktivi o energetskim svojstvima zgrada naglasak je na zdravstvenim problemima.

Zaštita radnika

Prema ICOH-u u Evropi približno ima 88.000 osoba godišnje koje dobiju karcinom pluća, što čini 55-85 % ukupno obolelih od ove opake bolesti, i taj broj će i dalje rasti do 2030. godine. Izloženost radnika se mora svesti na najmanju moguću meru, kao samih uživalaca prostora u kojima se nalaze ove vrste opasnih materijala, te bi se morale doneti odgovarajuće mere i propisi u regulativi koja postoji kod nas za načine rada energetske obnovi objekata, pre svega na edukaciji, obuci i treningu izvođača radova i drugih aktera u ovom izuzetno opasnom i važnom aktivnošću.

Prema Uredbi o građevinskim materijalima EU br.305/2011, ni kod nas nije potrebno izmišljati rupu na saksiji, već samo urediti i dovesti u red radnje i poslove koji se već obavljaju i smanjiti uticaje na radno okruženje i životnu sredinu.

Lokalni parametri koji uključuju razmeru i obim projekata koji se već izvode ili su u planu, drastično utiču na potencijal pravilnog upravljanja otpada koji nastaje rušenjem i građenjem, te je od izuzetne važnosti prepoznati i poštovati njegovu različitost.

Sa druge strane treba priznati razliku u potencijalu između ruralnih i urbanih područja zbog recikliranja ovako dobijenih materijala, jer je u urbanim sredinama recikliranje na znatno višem nivou.

Treba uzeti u obzir i geografsku različitost zbog načina gradnje i upotrebe materijala, između ravničarskih i planinskih predela.

IZLOŽENOST RADNIKA SE MORA SVESTI NA NAJMANJU MOGUĆU MERU, KAO SAMIH UŽIVALACA PROSTORA U KOJIMA SE NALAZE OVE VRSTE OPASNIH MATERIJALA, TE BI SE MORALE DONETI ODGOVARAJUĆE MERE I PROPISI U REGULATIVI KOJA POSTOJI KOD NAS ZA NAČINE RADA ENERGETSKOJ OBNOVI OBJEKATA, PRE SVEGA NA EDUKACIJI, OBUCI I TRENINGU IZVOĐAČA RADOVA I DRUGIH AKTERA U OVOM IZUZETNO OPASNOM I VAŽNOM AKTIVNOŠĆU

Uvođenjem digitalizacije se poboljšava statistička izrada podataka radi što kvalitetnijih upoređivanja dobijenih vrsta i količina materijala, kao i upoređivanja podataka između količina proizvedenih građevinskih materijala i recikliranih.

Iz svega navedenog, zaključak je da je ova industrija već uveliko zaživela na našim prostorima, te bi postupke radnji mogli da svedemo na:

- Identifikacija materijala, njegovo odvajanje na licu mesta i pakovanje
- Logistika ovako dobijenih materijala
- Skladištenje i prerada razdvojenih materijala
- Upravljanje kvalitetom
- Politike i zadati uslovi.

U okviru rada Srpske asocijacije za rušenje, dekontaminaciju i reciklažu je i edukacija kadrova, te smo iz tog razloga otvorili Školski centar koji je započeo svoj rad edukacije, obuke i treninga za rad sa azbestom zajedno sa kolegama iz Holandije i Švedske, za koji izdajemo sertifikate kompanijama. Izdali smo i edukativni priručnik, zajedno sa EDA (European Demolition Association) sa nazivom Priključci za rušenje i reciklažu, kako bi što kvalitetnije pripremili domaće građevinske kompanije na poslove i načine rada koji će se zahtevati vrlo brzo u narednom periodu.